

DE TRIBUNE

Redactieadres:

D. J. WIJNKOOP, N. Prinsengracht 10
Amsterdam.

SOC. DEM. WEEKBLAD

Administratieadres:

J. C. CETON, Wijtenbachstraat 13
Amsterdam.**- VERSCHIJNT ELKEN ZATERDAG. -**Abonnementsprijs bij vooruitbetaling 40 cent per 3 mnd.
Buitenland 65 ct. Losse nummers 3 ct.

Advertentiën per regel 15 cent. Bij abonnementen speciaal tarief.

Orgaan van de Soc.-Dem. Partij

Redactie: J. C. CETON, H. GORTER,
W. v. RAVESTEIJN Jr. en D. J. WIJNKOOP.

INHOUD: De Sociaaldemokratie en de Raadsverkiezingen. — De politieke toekomst. — Het Marxisme. — Feestdagen. — Vrouwenrubriek: Graadmeter van Macht. — Uit het Buitenland: Duitsland, Rusland. — De lintjeshandel van Dr. Kuyper. — Van de Afdelingen. — Uit de Partij. — Korrespondentie.

Van de Administratie.

Dit nummer is niet meer gedrukt bij de drukkerij van den A. N. D. B., doch bij de firma Roeloffzen-Hübner & v. Santen. De expeditie wordt niet meer gevoerd door de Levita. Alle mededeelingen, administratie en expeditie betreffende, zijn voor 't vervolg te richten naar: Wijtenbachstr. 13, ook wat den brochurenhandel betreft.

De mededeeling omtrent het zinkende schip in *Het Volk* is zoo onbeschaamd voor een partij, die nooit de fin. zaken van zijn orgaan behandelde dan in geheime zitting, dat wij er hier over zwijgen. Ons congres is voor onze fin. zaken de plaats.

De Sociaaldemokratie en de Raadsverkiezingen.

Evenals aan de Kamerverkiezingen neemt de Sociaaldemokratische Partij (S. D. P.) ook deel aan de Raadsverkiezingen. De Sociaaldemokratie neemt immers deel aan alle verkiezingen, om de macht en het inzicht van de arbeidersklasse te vergroten in de eerste plaats. Is het mogelijk, door die groter wordende macht hervormingen in de Kamer of verbeteringen in den Raad voor de arbeidersklasse te veroveren, dan wendt de Sociaaldemokratie de telkens nieuw gewonnen kracht ook daartoe aan. Maar nooit geeft de internationale Sociaaldemokratie zich over aan de illusie, dat het de in Kamer of Raad zetelende sociaaldemokraten allèen door hun parlementaire macht of uit kracht hunner Raadsfractie mogelijk zou zijn hervormingen of verbeteringen aan te brengen. Nooit, en allermint in deze dagen, nu allereen ondanks het soms stijgend aantal parlementariërs, dat de Sociaaldemokratie in Kamer of Raad weet te doen afvaardigen, de tegenstand van de bourgeoisie tegen de groeiende macht, het groeiende inzicht en de groeiende organisatie van de arbeidersklasse toeneemt, en geslotener en eensgezinder wordt. Trouwens, waar dat hier of daar niet het geval is, waar zooals tusschen liberalen en klerikalen nog wel gebeurt, de groepen van de bourgeoisie zich de weelde veroorloven elkaar in het gezicht van de arbeidersklasse te bestrijden, daar is dat hoofdzakelijk een teken van de zwakte nog van het proletariaat van de betrekkelijke minachting die de heeren zich tegenover de arbeiders kunnen veroorloven. En het spreekt vanzelf, zoolang de arbeidersklasse in Holland, mannen en vrouwen, zich nog niet met den meesten aandrang voor den strijd voor het Algemeen Kiesrecht opmaken, zoolang moeten we zeggen is die minachting voor de kracht en het inzicht van het Nederlandsche proletariaat helaas maar al te zeer gegrond. En wij moeten het hier nogmaals uitspreken, zooals steeds, in dien noodzakelijken strijd voor het Algemeen Kiesrecht kunnen wij zoomin op de zgn. demokraten van links als op die van rechts rekenen.

Deze algemeene beschouwing moet voorafgaan bij elke opwekking aan de arbeiders om aan de

Raadsverkiezingen deel te nemen. Want hoe men zich ook keert of wendt, het is voortdurend het tekort aan macht, dat maakt dat ook in de Gemeenteraden door de fracties der arbeiders aan verbeteringen weinig, aan tegenhouden van machtsoverschrijding bijna niets kan worden gedaan. Het groote werk van de Sociaaldemokratie in de Raden is, hoe smalend van zgn. soc.-dem. zijde daarop ook mag worden neergezien, in de eerste plaats propagandistisch. Niet in dien zin, alsof men sociaaldemokraat zijnde en lid van den Raad steeds en steeds weer wat men noemt socialistische toaisten zou moeten houden met een hoop algemeene groote woorden erin. Maar wel in dezen zin propagandistisch, dat men bij elke zaak vooral erop bedacht moet wezen, het oor van de massa voor de tekortkomingen van het kapitalisme en derhalve voor de noodzakelijkheid van socialistische machtsvorming te openen.

Men kan niet zeggen dat dit van de zijde der S. D. A. P. altijd voldoende in het oog is gehouden. Noch bij de bekende zaak-Etelman-Traanberg, noch bij de opzienbarende zaak-Gulden c. s. te Amsterdam, noch ook bij het pas gegeven ontslag van Van Dijk te Rotterdam, is om maar eenige voorbeelden te noemen voldoende in het oog gehouden het algemeene karakter dat deze kwesties van het standpunt van den klassenstrijd dragen. Vooral bij de zaak-Gulden was het optreden van de Raadsfractie der S. D. A. P. óók volgens het oordeel van de onmiddellijk betrokkenen niet zóó als men bij de belangrijkheid van de zaak voor de arbeidersklasse had kunnen verwachten. Terwijl buiten den Raad de ambtenaren, de beambten, de gemeente-werklieden, de onderwijzers en de andere arbeiders een luid protest lieten hooren tegen de schandelijke aanranding van de vrijheid van spreken der ambtenaren, terwijl daarbuiten onder de arbeiders een in Holland nu niet direkt zoo alle-daagsche trilling de arbeidersklasse van de hoofdstad in beweging bracht, mocht het de aktie der S. D. A. P. in den Raad niet gelukken deze beweging, die *direkt* geen voordeelen kon brengen aan de betrokkenen, ten minste om te zetten in een luid vernomen propaganda voor het Socialisme onder de arbeiders, die op dat moment juist allen het oor te luisteren legden naar wat die vertegenwoordigers zouden hebben te zeggen.

Ware dit slechts een incident zonder meer, het ware dwaasheid daarover in een algemeen artikel nader te spreken. Maar die zachtheid van strijd tegen de bourgeoisie en daarmee samengaand het weinige enthousiasme in de direkte propaganda voor het Socialisme zijn juist de kenmerken van de S. D. A. P. in het algemeen, ook in het bijzonder in de Raden en evenzeer in zijn optreden voor Gemeentewerklieden, ambtenaren enz. Als een Troelstra bijv. in verband juist met de zaak-Gulden misschien het recht van staken nog wel aan de gemeente-arbeiders enz. wil laten, maar hun de wil om van dit wapen gebruik te maken wil ontnemen in het algemeen belang, dan is dit, zonder tegenspraak gelaten in de S. D. A. P., in dit verband kenmerkend voor die Partij en voor haar optreden óók in de Raden. De Sociaaldemokratische Partij wil op dit voor de politiek in de Gemeenteraden juist zoo hoog belangrijke punt: Volkomen vrijheid van beweging in organisatie en politiek voor ambtenaren en werklieden. En dat wil de Soc. Dem. Partij niet; opdat de ambtenaren en werklieden zelfs bij behoorlijke organisatie er in het zgn. algemeen belang geen gebruik van zullen maken, maar

juist opdat de krachtige organisatie ontsta die van dit economische wapen van het proletariaat zoo noodig in het klasse belang van het proletariaat gebruik kan maken. Ieder klassebewust arbeider zal inzien dat dergelijke verschillen van inzicht niet worden overbrugd doordat men een «slachtoffer» kandidaat stelt, zelfs niet wanneer men iemand kandideert die misschien toevallig persoonlijk in zijn Partij niet de algemeene meening deelt, maar er een bijzondere betere op na houdt.

Zoo gaan wij dan als Sociaaldemokratische Partij in Amsterdam II en III, Rotterdam IV, Den Haag I, Leiden, Bussum, Weesp en Westeremden den strijd aan voor de Raadsverkiezingen. Niet omdat wij denken direkt zetels te winnen of zelfs zoovele stemmen te halen, maar omdat wij onze inzichten die de Sociaaldemokratische zijn de arbeiders moeten brengen.

Arbeiders, brengt daarom waar het kan, uwe stem uit op de kandidaten der Sociaaldemokratische Partij.
WP.

De politieke toekomst

Wat blijkt uit de beschouwingen der burgerlijke pers omtrent de politieke toekomst in de eerstkomende jaren? Deze vraag te stellen is niet zoo dwaas als op 't eerste moment wel lijkt. Immers: de politieke toekomst wordt zeker niet bepaald door wat een aantal dagbladschrijvers zich daaromtrent denken, nog veel minder door wat zij er omtrent schrijven, wat niet steeds 't zelfde is. Wordt zelfs niet bepaald door wat de burgerlijke partijen en politici omtrent die toekomst willen. Maar wel kan men uit hetgeen de verschillend getinte heeren onder den verschen indruk van de verkiezingen neerschreven, eenige conclusies trekken omtrent de waarschijnlijkheid van hetgeen de Nederlandsche natie en het Nederlandsche proletariaat in de naaste toekomst op politiek gebied te wachten staat.

Gaan we dan de commentaren der burgerlijke pers van rechts en links na dan treft ons wel in de eerste plaats dit verschijnsel, dat we al voor den eersten uitslag constateerden, dat het kiesrechtvraagstuk totaal uit de sfeer der practische politiek is verdwenen, waarin het eenige jaren ook volgens de revisionisten heette te verkeeren.

Onder de rechterzijde heerschte ook omtrent het kiesrecht vóór de verkiezingen geen eenstemmigheid; maar nu zij de meerderheid heeft blijkt er eenstemmigheid omtrent de noodzakelijkheid al het andere te doen voorafgaan aan een nieuwe regeling van het kiesrecht. De Christelijk-historischen, veel versterkt teruggekomen, zijn voor behoud van het bestaande kiesrecht; de Katholieken, de sterkste fractie der rechterzijde, spreken zich door hun organen van beide schakeeringen, zoowel de meer «democratische» als de oprecht conservatieve, uit voor een tijdvak van positieven arbeid, d.w.z. van *alles behalve grondwets-hervorming*. De Anti-revolutionnair ten slotte kikken over het kiesrecht niet en zullen ongetwijfeld in de eerstkomende periode niets doen dan zoo noodig weer eens van hun voorliefde voor huismanskiesrecht te getuigen. Zoo ziet men, dat er hier reeds een meerderheid is tegen het op den voorgrond stellen der kiesrecht kwestie. Voor de Unie-liberalen en Vrijzinnig-democraten opent dit natuurlijk een heerlijke gelegenheid om ook in de naaste toekomst flink over het kiesrecht te schetteren, wanneer dit van tijd tot

tijd noodig blijkt en zich zòd vast den steun van de S. D. A. P. bij volgende verkiezingen te verzekeren. Maar de zaak van het A. K. wordt door dit alles natuurlijk geen stap verder gebracht en het kiesrecht-vraagstuk blijft voor en na niet tot de actueele politiek behooren.

Wat dan wel actueel zijn zal?

Uit de verklaringen van rechtsche organen is dit vrij duidelijk te lezen. Allen zijn het er over eens, dat de hand moet worden geslagen aan de „sociale” wetgeving, zonder dat daarom de meer specifiek „Christelijke” staatkunde „d. w. z. de openbare zedelijkheid, het christelijk onderwijs, de gelijkberechtiging op het gebied der benoemingen, de bevordering van de Zondagsrust” enz. op den achtergrond mogen geraken. *De Tijd* en het *Centrum* verklaren dit om strijd met de anti-revolutionnaire organen. Dit beteekent dus: dwangverzekering voor zoover die doorgevoerd kan worden. De rechterzijde is onder deze leus te velde getrokken en heeft er mee overwonnen ook tegenover de klaarblijkelijk leugenachtige beloften der Unie-liberalen en Vrijzinnig-democraten met hun staatspensioen. De rechterzijde zal nu ongetwijfeld op dit gebied iets ondernemen. De linkerzijde zou natuurlijk, had zij overwonnen, op dit gebied ook iets hebben ondernomen; getuige het ontwerp-ziekteverzekering-Veegens, indertijd door Vliegen in *Het Volk* met gejuich begroet. Het eenige onderscheid zal zijn, dat de revisionisten in en buiten de Kamer de ontwerpen van Talma met evenveel argwaan zullen ontvangen als zij glimlachjes over hadden voor de vrijzinnig-democratische ontwerpen. Men zal toegeven, dat dit voor de arbeiders weinig onderscheid maakt. „Sociale ontwerpen”, die al of niet in het staatsblad komen maar die de arbeiders centen dreigen te kosten, zijn nu eenmaal onvermijdelijk.

Ziehier dus de eene zijde der actueele politiek.

En de andere? De andere is een voor de arbeidersklasse wel zoo belangrijke. Zij bestaat in de versterking van het nationalisme en de zucht om de militaire, maritieme en koloniale uitgaven te vergrooten, een neiging, die voortspruit uit de overwegend klein-burgerlijke kiezersmassa's. Het orgaan der Amsterdamse beurskapitalisten begroette, zooals wij reeds vermeldde, in dit opzicht den uitslag der stembus met vreugde.

Onder de nieuw gekozen rechtsche kamerleden bevindt zich een der bevoorrechte helpers en creaturen van den van militarisme en moordzucht dronken oud-onderofficier Van Heutsz, die de Indische bevolkingen uitroeit als wijlen Daendels. De heeren vrijzinnig-democraten en Unie-liberalen zullen tegenover dezen „positieven” arbeid hun „ethische” politiek en hun geschreeuw van bezuiniging stellen, maar voor de arbeidersklasse is het de vraag, wat verderfelijker is, het cynisme der eenen of de huichelarij der anderen.

Hiermee hebben wij het positieve en het negatieve opgesomd, dat met eenige zekerheid omtrent de politieke toekomst is te zeggen. *Geen* kiesrecht vraagstuk aan de orde, dat is het resultaat van de politieke ontwikkeling, die achter ons ligt, dat is niet het minst het resultaat van het revisionisme in de Nederlandsche arbeidersbeweging.

v. R.

Marxisme.

In het Communistisch Manifest, het tweede hoofdstuk, kan men lezen:

»De communisten onderscheiden zich van de overige proletarische partijen alleen daardoor, dat zij aan den eenen kant in den nationalen strijd der proletariërs in de verschillende landen de gemeenschappelijke, van de nationaliteit onafhankelijke belangen van het proletariaat hoog houden en doen gelden, aan den anderen kant daardoor, dat zij op de verschillende trappen van ontwikkeling, die de strijd tusschen proletariaat en bourgeoisie doorloopt, steeds het belang der geheele beweging vertegenwoordigen.

De communisten zijn dus praktisch het meest besliste, altijd voorwaarts drijvende gedeelte der arbeiderspartijen aller landen; zij hebben theoretisch op de overige massa van het proletariaat het inzicht in de voorwaarden, den gang en de algemeene resultaten der proletarische beweging vóór.”

Marx zelf is in dezen zin altijd het ideaal van een communist geweest. Hij heeft altijd het internationale gesteld boven het nationale, en het algemeene belang boven het tijdelijke. Hij was altijd zelf het meest besliste altijd voorwaarts drijvende element. En niet minder beantwoordde Engels aan wat het Communistisch Manifest hier van den communist zegt.

En wat hier van den communist in 1847 gezegd werd, dat past woordelijk op de Marxisten van thans.

Ook wij moeten het internationale en het algemeene altijd en overal vertegenwoordigen, ook wij moeten het meest besliste altijd voorwaarts drijvende element zijn.

Wanneer wij onze taak goed verstaan, dan moeten wij trachten aan dat ideaal te naderen, dat doel te bereiken.

En daarin hebben wij groote voorbeelden voor ons onder de Marxisten in vele landen. Niet alleen Marx en Engels, maar de nu strijdende Marxisten leeren ons wat wij te doen hebben.

Het was b.v. Rosa Luxemburg die in Polen, toen een deel der sociaaldemokratie het nationaal-Poolsche stelde boven het internationaal-socialistische, het communistische, het Marxistische beginsel, dat het internationale meer is dan het nationale, verdedigde en bij groote scharen van arbeiders tot overwinning bracht.

Het waren Hyndman, en de zijnen, die in Engeland, jaren en jaren lang, — terwijl zoo goed als de geheele arbeidersklasse alleen voor het tijdelijk voordeel van vakbeweging en politieke hervorming oog had, — propageerden het eenige blijvende, het algemeene: het socialisme en de sociaal-demokratie. En dat doen zij nu nog, nu de massa hun iets nader komt, maar nog altijd niet den geheel-onafhankelijken proletarischen strijd voert.

Het was Guesde die in Frankrijk, toen een samenwerken van burgerlijke democratie en proletariaat noodig scheen om den aanval van reaktionaire priesters, grondadel en officieren te weerstaan, — het was Guesde die aldoor bleef wijzen op het gevaar, dat de arbeiders door deze bondgenooten zouden worden verraden, die aldoor het wantrouwen predikte tegen de liberalen en demokraten, en die aldoor aandrong op zelfstandigheid in den strijd. Hij bracht het revolutionaire naar voren, dat het karakter is van het proletariaat alléén: dat *algemeene*, dat het proletariaat van alle andere klassen scheidt.

En het zijn de groote rij van Deutsche Marxisten, die èn aan het proletariaat der geheele wereld voortdurend den internationalen strijd prediken, èn, nu in hun eigen land een steeds grooter aantal sociaal-demokraten de arbeidersklasse willen terugdringen naar een klein-burgerlijke hervormingspolitiek — te verwezenlijken naar hun meening, door bondgenootschap met en concessies aan Demokraten en Vrijzinnigen, — die nu voortdurend het algemeene, revolutionaire, blijven stellen tegenover het tijdelijke, verschijnende, bedriegelijke.

Wanneer men de daden van deze mannen, hunne geestverwanten en partijen aandachtig nagaat, zooals ze bij de meesten in een geheel leven van strijd nu al voor ons liggen, — dan ziet men hoe die woorden van Marx en Engels in het Communistisch Manifest over de Communisten van toen geschreven, letterlijk op de Marxisten van nu toepasselijk zijn. En dan voelt en begrijpt men ook goed wat Marxisme is.

Marxisme is een stelsel en een Marxist een aanhanger van een theorie. De meerwaarde-theorie, de klassenstrijd-theorie, het Historisch-Materialisme. Maar Marxisme is ook een strijdwijze. Het is nog altijd dezelfde strijdwijze die Marx als de communistische schetste, en die hij zelf zijn heele leven lang in toepassing bracht.

En het wordt aldoor waarschijnlijker, — nu de tegenstellingen in het kapitalisme tusschen de klassen zoo scherp en zoo reusachtig worden, — dat deze strijdwijze van 1847 en van nu wel blijven zal tot het socialisme niet alleen in de hoofden meer, maar ook in de materie, in de werkelijkheid leeft.

Zulke strijders voor het algemeene en het internationale moeten ook wij trachten te worden, willen wij waarlijk den naam Marxisten verdienen te dragen. Ook wij moeten zijn het meest besliste altijd voorwaarts drijvende element.

H. G.

Feestdagen.

In Rusland wordt op 't oogenblik de kwestie der kerkelijke feestdagen behandeld op een wijze, die een merkwaardig licht werpt op het verband tusschen kapitalisme en feestdagen. De winst van den kapitalist is de waarde van het arbeidsproduct boven de waarde van de arbeidskracht. Wij spreken daarbij dikwijls van het arbeidsproduct van een dag en van datgene wat de arbeider gemiddeld per dag aan levensonderhoud noodig heeft. Maar dat is feitelijk onjuist. De arbeider werkt zes dagen per week en het product dat hij in een week voortbrengt is het product van zes werkdagen. Maar hij moet wekelijks zeven dagen eten, wonen en bestaan. Naar den vorm mag hij loon ontvangen voor zes dagen, maar

inderdaad betaalt hem de kapitalist in het weekloon het levensonderhoud voor zeven dagen.

Gesteld, dat er twee vrije dagen in één week vielen. De arbeiders zouden dan wekelijks slechts het product leveren van vijf werkdagen en zouden toch zeven dagen moeten bestaan. De meerwaarde zou dan aanmerkelijk minder zijn en zonder twijfel zouden de kapitalisten ontzet vragen, waarom de arbeiders wekelijks op *hun* kosten twee dagen moesten luieren. Zij hebben de arbeidskracht der arbeiders gekocht om haar nuttig, dat wil zeggen, tot hun voordeel, aan te wenden en nu zouden de kerels deze kostbare arbeidskracht verkwesten in nutteloos niets doen! Van het standpunt van den kapitalist moet dit worden beschouwd als een vergrijp aan zijn eigendom.

Misschien denkt ook heden ten dage menige kapitalist op dergelijke wijze over onzen eenigen rustdag, den Zondag. Maar, deze is nu eenmaal gewoonte geworden. En wel een gewoonte, die als een veiligheidsklep voor de uitbuiting zelf werkt, het afschuwelijke afjakkeren van de arbeiders in zes werkdagen zou niet mogelijk zijn zonder den wekelijkschen rustdag. Daarom kan deze rustdag in stand blijven. Het kapitaal staat aan zijn uitbuitingsvoorwerpen juist zooveel tijd tot rusten en herstel van krachten toe als onvermijdelijk is. Niet meer. En waar tot nogtoe meer feestdagen gebruikelijk waren, laat het zich allermint door eerbied voor de heiligheid dier feestdagen terughouden om deze te beperken.

Dat blijkt nu weer in Rusland. Het rijksdagslid W. S. Andrejewsky heeft daar aan de Heilige Synode een beperking van het aantal feestdagen voorgesteld. Het groote aantal feestdagen van de russische kerk mag in overeenstemming zijn met het primitieve boeren-bestaan, het staat den kapitalist in den weg voor de volle aanwending der gekochte arbeidskracht. Dus weg er mee! Natuurlijk kwamen de hooge geestelijken, die nog niet geleerd hebben, kapitalistisch te denken op voor de instandhouding der feestdagen. Maar Andrejewsky trachtte hen te ontwapenen: de voorstellers dachten er niet aan „de voorrechten der kerk aan te tasten maar hebben zuiver maatschappelijke bedoelingen. Niet tegen de feestdagen als kerkelijke instelling is het voorstel gericht, maar slechts tegen den lediggang, doorgebracht in onafgebroken drinken. Vele fabrieken hebben reeds sinds langen tijd een aantal feestdagen van den tweeden rang afgeschafte”. Hij voerde verder cijfers aan, die de verliezen aantoonen welke het volk — wat wel zal beteekenen: het kapitaal — lijdt, door het al te groot aantal feestdagen.

„Bisschop Nikou” — aldus eindigt het bericht in het blad van Julius Wolf, waaraan wij het aangehaalde ontleenen — „antwoordde, dat, de opheffing der feestdagen onzedelijk zou werken enz.!” De verdere gronden van den bisschop worden door den uitgever niet medegedeeld; het enz.! zegt duidelijk: wat zal een verstandig mensch dit dwaas gebazel verder aanhooren! Tegen de logica van den kapitalistischen winsthonger kunnen de argumenten van een bisschop toch niet op en wij behoeven er niet aan te twijfelen, dat deze logica zal overwinnen.

Wat nu in Rusland gebeurt is slechts een herhaling van de geschiedenis die zich vóór vier eeuwen afspeelde in West-Europa, toen daar het kapitalisme begon op te komen. De middeleeuwsche Roomsche kerk had hetzelfde overgrote aantal kerkelijke feesten en feestdagen als de Grieksche. Niet omdat beide katholiek waren, maar omdat beide beantwoordden aan den toestand der natuurlijke productie, waarin tijd nog niet geld is. De ruime rusttijd neemt daar het karakter aan van gemeenschappelijke feesten, die als zoodanig een godsdienstig karakter dragen en waarbij vrolijkheid, smullen en drinken tot onmatigheid toe, heerschen.

Over dezen „door drinken begeleiden lediggang” ontzetten zich de opkomende bourgeois, die zich, als predikers van het evangelie van den arbeid en van de matigheid beide, opwierpen als de deugdzamen. Het protestantisme schafte de heiligen en de vele feestdagen af en beperkte ze naar de letter der heilige schrift, tot den enkelen Zondag. Geen godsdienstige geboden zouden voortaan de kapitalisten tegenhouden bij de doorvoering van de arbeidsweek van zes dagen.

De fransche revolutie, die zich door haar ongodsdiensstige vorm niet gebonden voelde aan het boek Genesis, trachtte nog verder te gaan. Ze voerde, zooals men weet, de week van tien dagen in, dus slechts één rustdag op elke negen werkdagen. Maar het kapitaal heeft te zeer de hulp van den godsdienst nodig, om hare traditioneele vormen op zij te kunnen schuiven. Daarom is het bij den zevenden rustdag gebleven.

De hedendaagsche russische herhaling van de oude geschiedenis is evenwel niet geheel gelijk aan haar voorbeeld uit den hervormingstijd. Dat is reeds daardoor niet mogelijk, omdat het kapitalisme in den tusschentijd geheel iets anders geworden is. Het jonge kapitalisme van de zestiende eeuw was koen en schrikte voor niets terug, omdat het geen vijand vreesde. Het dacht niet aan compromissen, maar schafte brutaalweg de heele heiligenkraam af. Nu is het kapitalisme oud en wijfmoedig, het kent het gevaar, waardoor het bedreigd wordt van de zijde van het proletariaat. Het weet, dat de kerk nu zijn beste bondgenoot is en hoedt zich angstig ervoor, haar aanzien te doen dalen.

Dat treedt in het optreden van den senator Andrejewsky klaar aan het licht. Hij wil de instellingen der kerk niet aantasten, maar een overeenkomst met haar sluiten: de kerk zal ook voortaan over ziel en geest van den arbeider heerschen, wanneer maar de bourgeoisie de vrije beschikking over zijn lichaam, over zijn arbeidskracht krijgt. Hij wil de feestdagen als „kerkelijke instelling” niet afschaffen, maar alleen het rusten op deze dagen. Het mogen „heilige” dagen blijven, als het maar tevens werkdagen zijn. Hij kan zich beroepen op een voorbeeld: „In 1904 werd den geestelijken door de synode opgedragen, het volk aan het verstand te brengen, dat werken op de feestdagen, na de godsdienstoefening, volstrekt geen zonde is.”

Hier zien wij dus de oude tegenstelling tusschen kerk en wereld, tusschen kapitaal en godsdienst, tusschen rust en arbeid, tusschen bourgeoisie en geestelijkheid opgelost in de hogere eenheid van christelijk-kapitalistische arbeidsfeestdag. De oude tegenvoetters verdeelen samen de heerschappij over den proletariër; 's morgens bezoekt hij de godsdienstoefening van den geestelijken en vandaar spoedt hij zich naar de fabriek van den kapitalist. Door de sluwe uitvinding van den arbeid op den feestdag, krijgt de winst haar deel, zonder dat het geloof schade lijdt.

A. P.

Vrouwenrubriek.

Graadmeter van macht.

Dat is een van de heerlijke kenmerken van den proletarischen strijd, dat elk ding dat in eenig land bewijs is van groei, bewijs van al weer verder gekomen te zijn, door alle proletariërs over de heele wereld als een winst mag worden gerekend. 't Sociale karakter van den klassenstrijd zooals wij dien te voeren hebben, het weten dat wat op één gebied van dien strijd of door één groep van strijders met het rechte klasse-instinct gebeurt, de gansche klasse van het proletariaat ten goede komt; het weten, dat de gansche klasse over de geheele wereld het recht niet alleen, maar de plicht heeft — meer dan dat: zonder opzettelijk 't te willen, als van zelf haar eindeloos-hernieuwende strijdkracht put uit elk klassebewust-gebeuren, zij 't in verre of dichtbij landen; dat sociale werken, dat als makkers met, door en voor elkander werken aan het groote doel: de vestiging van het socialisme, dat is het glorieuse karakter van den klassenstrijd, zooals wij — proletariërs — dien voeren tegenover het op persoonlijk- of groepsbelang berustende tegenstrijd-voeren van de bezittende klasse.

Tegenover dat in den diepsten grond één-zijn van den proletarischen klassenstrijd vallen alle aan het oppervlak zich vertoonende schermutselingen der strijders-onderling als het ware weg.

In het land, dat aan de spits staat van den bewustgevoerden klassenstrijd, in Duitschland, kan ons verheugen een nieuw bewijs van den groei van de macht van het proletariaat. Daar heeft die macht één groep menschen in beweging gebracht onder een vorm — ironie (goedmoedig-spottende uiting) van den onontkoombaren ontwikkelingsgang — die juist ook de vorm is, waaronder de aan die groep zoo dierbare traditie (overgeleverde begrippen en gewoonten) bedreigd worden. . . de vorm van *organisatie*. Hoogadellijke agrarische dames, de vrouwen van den Pruisischen landadel, hebben zich *georganiseerd*! Zoo machtig is de invloed van den strijd, gevoerd door de vrouwen van het proletariaat in Duitschland, dat daardoor mobiel is geworden, zich tot tegenstrijd aaneengesloten heeft een groep van zeker wel de meest-behoudzuchtigste menschenkinderen die men zich denken kan. Een groep van wel-geboren en hoogwel-geboren vrouwen, die zich in botte wereld-onwetendheid hemelhoog verheven wanen boven het plebs, boven het ras der menselijke werkdieren, van deze werkdieren niets anders verlangden dan *werk* en nog

eens *werk*, van die werkdieren geen verzet *dulden*, heeft n.l. het kloeke besluit genomen, aan alle verzet zelf een eind te maken door zich op te werpen als kampioenen voor het behoud van „het ideale goed van het Duitsche volk”. Dat zal helpen.

Als iets helpt, zal dat helpen. Die hoogadellijke vereeniging heeft een oproep gericht tot „hooggeëerde geestverwanten” om *met haar te strijden* voor het „behoud van de christelijke zeden in huis en gezin”.

„Om den zotten buitenkant van deze nieuwigheid” zegt E. D. in „die Gleichheit” van 7 Juni, — nadat zij o. a. heeft verteld, hoe de adellijke dames zich een avond in groot toilet geschaard hebben onder het gehoor van volbloed-agrarische politiciers als v. Oldenburg, Henning e. a., om te worden voorgelicht op de jonker-heerlijke kronkelpaden van kiesrecht- en belastinghervorming — „om den zotten buitenkant moeten we de kern niet geringschatten”. En „die kern is” — gaat zij dan voort — „dat het aloude-dogma (leerstuk): de vrouw zal zich niet inlaten met de politiek, tot in de kringen van sterksten behoudzucht aan het wankelen is gebracht. De zich verscherpende klassenstrijd brengt aan dat dogma den genadeslag toe, door de vrouwen van alle klassen, van alle rangen en standen op de schansen te brengen”.

Inderdaad het is een heugelijk verschijnsel, omdat het is de afspiegeling van de kracht waarmee de bezittende klasse zich voelt aangetast in haar bevoorrechte positie — het is een heugelijk verschijnsel, wanneer — zooals hier, onverschillig of het zich voordoet in eigen land of over de grenzen — een groep van de meest-verstokte aanhangers van de buiten-het-openbare-leven-liggende-sfeer-der-vrouw, ter zelfverdediging *buiten* die sfeer en *in* den strijd gedreven wordt. Wat onze Duitsche zusters bereikten, is ook ons tot steun, tevens tot zedelijke verplichting niet achter te blijven. Onverpoosde propaganda tegenover allen die nog toekijken zonder meedoen, rusteloos streven om eigen steeds dieper en juister inzicht in het wezen van den klassenstrijd te bereiken, wordt er ons op nieuw door tot taak gesteld.

In verband met het streven hier onder 't beschermheerschap van den rijkskanselier van Bülow staande agrarische damesvereeniging, is het niet oneigenaardig, te wijzen op een staaltje van praktische werkzaamheid in tegengestelde richting waar over „de Proletarische Vrouw” van 15 Juni van de hand van M. W. een artikeltje geeft.

Een Deensche predikantsvrouw heeft een toestel uitgevonden en haar uitvinding voor 450000 kronen verkocht met bovendien recht op aandeel in de verkoopwinst — een toestel, dat automatisch vaatwerk wast en droogt. Waar wijzen deze en de vele andere uitvindingen op huishoudgebied heen? Zeker niet — de agrarische adellijke dames-keurbende ten spijt — naar bestending van de „christelijke zeden in huis en gezin”. Want tot die zeden wordt niet het minst gerekend dat de gezinnen zullen zijn de *afzonderlijke* cellen der maatschappij. En uitvindingen die er op berekend zijn, werkzaamheden voor het stoffelijk onderhoud van de leden van het gezin onontbeerlijk, te gaan verrichten in het groot, bij massa, hebben de tendenz, de strekking, een voor agrarische adellijke dames c. s. noodlottige verdwijning van een deel der celwanden te bewerkstelligen en een ganschen ommekeer in de zeden van huis en gezin teweeg te brengen. Immers evenals wij dat in den groei van het kapitalisme naar het socialisme in het groot waarnemen, dat de nieuwe toestand, het doorgevoerde socialisme, van uit twee kanten wordt voorbereid en klaar gemaakt, n.l. enerzijds door het opdringen van het proletariaat, anderzijds door de eindeloze verbetering der techniek, der werkwijze ten gevolge der immer volmaakter werkende machines en der toenemende concentratie (bedrijfs-samentrekking) zien wij het in de onderdeelen van den groei in het klein. Tot die onderdeelen behoort ook — en het is een zeer aanzienlijk onderdeel — de vrijwording der vrouw uit de enge gedachten- en belangstellingssfeer van het gezin en uit den gezinsarbeid als eenig haar toegewezen arbeidsveld. Ook daar wordt de nieuwe toestand, het bestaan der vrouw zooals dat onder het doorgevoerde socialisme wezen zal, van twee kanten: het opdringen der vrouw, die zich op de productiemarkt nieuwe arbeid veroveren moet en de voortgaande techniek die steeds meer huishoud-arbeid overbrengt naar fabriek en centraal-keuken, voorbereid en klaar gemaakt.

In komische tegenstrijdigheid met zich zelf geraken nu zulke agrarische dames. Want tien tegen een dat zij, wier geld haar in staat stelt van alle nieuwe uitvindingen te profiteren, niet nalaten zullen dat

te doen, ook van de „ijzeren huisvrouw” — zooals M. W. de machines die elken dag meer gereed staan het vroegere huishoudwerk over te nemen, onder één algemeenen karakteristieken naam aanduidt — zoodra haar voordeel of haar gemak of welk ander eigenbelang ook, dit meebrengt.

En dat doende helpen zij graven het graf harer idealen omtrent huis en gezin, waarvoor zij met haar organisatie, in eigen oog zoo gewichtig, in ons oog zoo komisch maar tegelijkertijd zoo verheugend, omdat zij graadmeter van het stijgen *onzer* macht is, den strijd aanbinden.

M. M.

Uit het Buitenland.

Duitschland. De Rijksdag wordt voorloopig niet ontbonden en de Rijkskanselier Bülow blijft, zolang de financiële «hervorming» niet tot stand is gekomen. Ziedaar een paar van de weinige feiten, die uit de verwarrende massa der geruchten en berichten van de laatste dagen, als vaststaand overblijven omtrent de naaste toekomst der Duitsche politiek.

Wat willen deze feiten zeggen?

Ten eerste, dat de «verbonden regeeringen» en de Rijksregering alles in 't werk willen stellen, om de financiële hervorming, dwz. de nieuwe, zware belasting der groote massa van de bevolking, van de arbeiders vooral, tot stand te brengen, zonder dat de sociaal-democratie in de gelegenheid is, gedurende een verkiezingscampagne van de stof tot propaganda gebruik te maken, die de heerschende klassen en de burgerlijke partijen haar zoo ruimschoots verschaffen.

Deze vrees voor een ontbinding van den Rijksdag en daarop volgende verkiezingscampagne, de vrees namelijk, dat de sociaal-democratie daarbij te veel garen zou spinnen, wordt door de regeeringsorganen en de burgerlijke politici openlijk erkend en inderdaad is er van uit het oogpunt van hun belang alles voor te zeggen om de «hervorming» tot stand te brengen zonder de stem des volks eerst te vernemen over de vraag, of zij er wel op gesteld is om honderden millioenen nieuwe lasten te dragen.

Maar wat betekent het feit, dat Bülow, na een gesprek met zijn keizerlijken meester, die weer eens aan 't zeilen was, beslist heeft laten verklaren, dat hij niet aftreden zou vóór de «hervorming» tot stand was gebracht, ofschoon de conservatieven en het Centrum de belasting op de erfenissen hebben verworpen en een aantal belastingen hebben aangenomen, die Bülow en zijn secretaris van financiën om strijd en met den meesten nadruk onaannemelijk hadden verklaard, nog maar enkele dagen geleden?

Dit, dat Wilhelm Bülow voorloopig nog meent te kunnen gebruiken op het gebied der binnenlandsche zoowel als op dat der buitenlandsche politiek en dat Bülow geneigd is om weer aan 't marchandeeren te gaan met de liberalen en de jonkers. Wat het eerste betreft: Bülow is, vooral in de oogen van Wilhelm, zeer waardevol, juist, omdat hij zoo «buigzaam» is en ook omdat hij in de buitenlandsche politiek Wilhelm's plannen goed heeft gediend. Bülow heeft, in de oogen van Wilhelm, de internationale positie van Duitschland versterkt. De overeenkomst met Frankrijk is tot stand gebracht, waardoor aan de Marokkaansche twisten een einde is gemaakt en Duitschland zijn zin heeft gekregen op dit gebied. Wilhelm nu is voor een goede verstandhouding met Frankrijk, om allerlei redenen, maar vooral omdat hij nog altijd hoopt op de volledige medewerking der Fransche groote financiers voor de uitbreiding der Duitsche industrie in het binnen- en buitenland. Gedurende de jongste spanning in de Oostersche aangelegenheid, ter gelegenheid van de Servische kwestie, heeft de Duitsche regeering dank zij haar militaire *macht* en haar nauwe aansluiting aan Oostenrijk-Hongarije, de Engelsche diplomatie een nederlaag berokkend. Schijnbaar ging het daarbij om de tegenstelling Oostenrijk-Rusland, maar inderdaad bestaat er op het gebied van de Balkan-politiek en tegenover het Turksche Rijk geen tegenstelling tusschen de belangen van de Donau-monarchie en Rusland. De strijd om Servië was geheel een strijd tot amusement van de galerij en de Russische diplomaten hadden het geen oogenblik in hun zin, ondanks het geschreeuw der Russische bourgeoisie, welke politiek veel machtelozer is dan de Duitsche, om ter wille van Servië tegen de Donau-monarchie op te tornen. Maar Engeland, dat met Rusland verbonden is, en dat in het geheele Turksche Rijk lijnrecht tegenover de Oostenrijksch-Duitsche belangen staat, werd bij die gelegenheid schaakmat gezet. Het Oostenrijk-Duitsch militaire verbond werd door een en ander bevestigd en Wilhelm schat het hoog in

zijn kanselier, dat hij deze en dergelijke dingen tot stand heeft gebracht.

En wat de beginselen aangaat, de beloften, de groote woorden van onaannemelijk enz., dat zijn natuurlijk slechts woorden en niets meer geweest. Bülow en de Deutsche Rijksregering, en Wilhelm ook, weten zeer goed dat de liberalen per slot van rekening, ondanks alles, zich zullen schikken in een «belastinghervorming» waarbij er van de belasting op het bezit niets meer dan de naam is overgebleven, mits men hun den tijd gunt zich te bedenken. De jonkers, die nu zoo ruw en brutaal zijn opgetreden in verbond met het Centrum, hebben met dit optreden de regering en de liberalen eenvoudig nog weer eens erg duidelijk willen zeggen: denkt er om, wij zijn baas in Pruisen en in het Rijk en er zal geregeerd worden naar onzen zin. Zij kunnen dit, want zij beschikken immers over de staatsmacht: het leger, de administratie, de bureaucratie zijn in hun handen. Wat de liberalen daartegenover kunnen stellen is hun geld en hun economische macht. Dit zijn twee ontzaglijke factoren. Maar de liberalen stellen zich nu eenmaal tevreden met het spelen van de tweede viool, omdat zij voor het winnen van de politieke macht een te hoogen prijs zouden moeten betalen: namelijk de democratisering der Pruisische en daarmee der Deutsche staatsinstellingen, d.w.z. het begin van het einde der economische macht. Immers: de democratie in Pruisen beteekent de overwinning der sociaaldemocratie. Het eenige wat de liberalen niet kunnen dulden zijn belastingen, die de industrie, den handel en het geldverkeer, wij zeggen niet benadeelen, — want feitelijk benadeelt de geheele financiële en tariefpolitiek van Duitschland handel en industrie reeds, doch dit is onvermijdelijk, — maar te zeer lastig vallen, te zeer hinderen.

Een directe belasting bv. op effecten of op electriciteit of dergelijke, d.w.z. een belasting, die de bezitters niet kunnen afwentelen op de schouders der volksmassa's, die kunnen zij niet dulden en hun macht is groot genoeg om die in de prullemand te doen smijten, zelfs wanneer de Rijksdag meerderheid van Conservatieven, Centrum en Polen te aanvaard heeft. Wilhelm, die in nauwe connectie staat met de kringen der groot-industrie en de groote financiers, wil dit ook niet en hij heeft Bülow opgedragen die belastingen te verhinderen. Daarom moet de groote massa dan nog maar wat millioentjes opbrengen.

Er zal dus opnieuw onderhandeld worden en het resultaat hiervan kan geen ander zijn, dan dat en jonkers en liberalen iet of wat toegeven en het er over eens worden, dat het beter is de verbruiksbelastingen nog, wat op te drijven.

Toch is er in deze heele crisis van de heerschende klassen iets pijnlijks en verontrustends. De toestanden in het Rijk, de financiële toestand en de maatschappelijke verhoudingen, verkeerden in een heftige spanning, aangezien de bestaande toestanden op finantieel en politiek gebied steeds meer en meer te eng worden voor de ontwikkeling der maatschappelijke verhoudingen en der ontwikkelingskrachten van de industrie. Ze worden meer en meer tot een drukkend en knellend pantser, dat barsten moet wil de ontwikkeling ongestoord voort kunnen gaan. Dit geldt voor geheel de kapitalistische wereld maar in 't bijzonder geldt het voor Duitschland, waar de politieke verhoudingen zich zoo weinig aangepast hebben aan de eischen der industriele democratie.

De heftige strijd, die nu gevoerd wordt tusschen de bezitters onderling over de vraag, of een bepaalde groep van hen luttele millioenen zal bijdragen in de lasten, die het tot monsterachtige verhoudingen opgroeiende militarisme vraagt, die strijd getuigt van de malaise, van het gevoel van onbehagen der heerschende klassen zelf omtrent de gevolgen van het stelsel, waarop zij steunen.

De jonkers verzetten zich niet zoo met hand en tand tegen de paar milioentjes, die zij nauwelijks zouden voelen, als wel tegen ook maar de flauwste pogingen om verandering te brengen in de Pruisische staatsinstellingen. En de bourgeois zijn woedend, dat de soldeniers, de jonkers, die zij toch reeds zoo rijk hebben gemaakt, nu ook nog de brutaliteit hebben, henzelf in hun zaken lastig te vallen. Maar gemeenschappelijk hebben zij het gevoel van vrees voor het wankelen van den bodem, waarop zij nu nog staan, de millioenen stemmen der uitgebuide klassen, die hen in de politiek nog achterna loopen.

Het militarisme en het marinisme spitst ook de tegenstellingen tusschen de groepen der bezitters toe, dat zien wij aan de Deutsche gebeurtenissen en duizenden, die tot nog toe blind waren voor de werkelijkheid der burgerlijke politiek, worden nu als met geweld wakker gemaakt.

De Deutsche sociaal-democratie begint, nu de ont-

binding voorloopig van de baan is, een groote campagne over de financiële en politieke toestanden in het Rijk. In den Rijksdag staat zij tegenover de aaneengesloten meerderheid van conservatieven, Centrum, Polen enz. machteloos, maar daarbuiten is nu de gelegenheid om hare macht te vergrooten uiterst gunstig. De vraag is slechts, of dit niet reeds wat vroeger had behooren te gebeuren. Ook zonder de ontbinding kan de sociaal-democratie van de politieke gebeurtenissen ontzaglijk veel nut trekken en daartegenover staat niet het nadeel, dat bij een ontbinding van den Rijksdag misschien een vrij groot aantal revisionisten aan de Rijksdagfractie zou worden toegevoegd en deze daardoor misschien in haar meerderheid revisionistisch zou worden. De illusie, dat er in den Rijksdag nog belangrijke overwinningen voor de Deutsche arbeiders zouden kunnen worden bevochten, zou daardoor allicht bij velen opnieuw worden versterkt, evenals het geval was in 1903 bij de groote 3-millioenen overwinning. En versterking van die illusie kan slechts zijn in het nadeel der Deutsche, gelijk van elke arbeidersklasse. Op den massalen strijd buiten de Parlementen komt het steeds meer en meer aan en daarvoor moeten de Deutsche arbeiders zich vooral gereed maken.

* * *

Rusland. De ontmoeting van den overste der Russische moordenaars en beulen, van Vadertje Nicolaas, met Wilhelm, die onlangs in de Finsche wateren plaats greep, vormt de inleiding tot een heele reeks van bezoeken, die hij in opdracht van zijn meesters, de Russische jonkers, aan een aantal regeerende hoofden gaat brengen.

Zweden is reeds aan de beurt geweest. Engeland, Frankrijk en Italië volgen. De beteekenis van deze bezoeken moet niet onderschat worden. Zij willen niets minder zeggen dan dat het bloedige Russische Tsarisme weer tot een politieke macht van beteekenis is geworden in de oogen der Westersche kapitaal-machten. Niet, omdat Rusland nu zooveel sterker zou zijn dan tijdens of onmiddellijk na de Revolutie. Maar omdat de gespannen verhouding tusschen Engeland en Duitschland het weer meer en meer tot een politieke factor maakt, die gewicht in de schaal legt. Engeland en Duitschland beide trachten Rusland's «gunsten» te winnen. De Engelsche «liberalen» toonen daarbij ook weer zeer duidelijk, wat de democratische frasen beteekenen, waarmee zij in Engeland zelf zoo kwistig omspringen.

Het Europeesche proletariaat echter zal, naar wij hopen en verwachten mogen, zijn «democratische» regeerders toonen, dat in zijn oogen Vadertje en zijn beulen niet van karakter zijn veranderd, dat zij nog steeds zijn wat zij waren: de beulen en verdervers van het Russische volk.

v. R.

De lintjeshandel van Dr. Kuyper.

Het wezen der burgerlijke democratie is de dubbelzinnigheid, de huichelarij.

De burgerlijke democratie moet twee heeren dienen: het kapitaal en het proletariaat. De middenstand, waaruit die democratie vooral voortkomt, hangt van de beide machtige klassen: de arbeidende en de bezittende, af. De gunst der arbeiders moet verkregen met kleine maatregelen en vooral met beloften, maar de gunst en de steun der groote heeren zijn van nog oneindig grooter waarde, want die hebben de kapitaal-macht en het kapitaalsbezit.

De kleine burgerij is niet meer een klasse der toekomst, haar innerlijke waarde is gering en wordt al minder en minder. Aan den eenen kant dringt het groot kapitaal op haar in, aan de andere zijde het proletariaat. In en uit haar zelve heeft zij weinig kracht.

Wanneer deze klasse nog in een land grooten politieke invloed heeft, dan heeft zij dit te danken daaraan, dat zij handlangersdiensten aan de groote bourgeoisie bewijst.

Deze neemt die diensten van den middenstand, gaarne aan en beloont de diensten van de burgerlijke democratie met eenige maatregelen, met subsidies voor haar belangen, vooral ook met posten. Zij staat toe dat de leiders der burgerlijke democratie b.v. haar ministers worden. Mits... zij doen wat de groote bourgeoisie wil. Mits zij haar militarisme, haar imperialisme, haar strijd tegen de arbeiders steunen.

Door deze handlangersdiensten kan de burgerlijke democratie bestaan.

Maar zij kan ook nog bestaan door bedrog der arbeiders. In landen met weinig ontwikkelde arbeiders-

bevolking, waar deze nog voor een groot deel in geloovige of andere burgerlijke ideeën gevangen zit, kan zij macht krijgen door hun steun.

Maar daartoe moet zij de arbeiders bedriegen met mooie schijnheilige woorden en met beloften, want in haar hart hangt de middenklasse even goed aan het kapitaal-bezit en zij jaagt dit even goed na als de groote bourgeoisie, waaraan zij zich verkoopt.

Zoo is het wezen der burgerlijke democratie dubbelzinnigheid: Handlangster van het kapitaal. Bedriegster der arbeiders. Dat karakter komt uit haar economische positie voort.

Van den geloovigen tak der burgerlijke democratie is Dr. Kuyper de leider, van dien tak dien wij nu in de praktische politiek als regeerende macht in Nederland hebben kunnen leeren kennen: de andere tak, die der vrijzinnig-demokraten had daartoe nog niet zó volledig de gelegenheid.

Eene dergelijke klasse, eene dergelijke politieke partij, die van de hulp en de stemmen der arbeiders bestaan moeten, maar het den kapitalisten altijd naar den zin moeten maken, die van huichelarij dus leven, — eene dergelijke klasse en partij, die niet van eigen krachten bestaan, maar van den steun dien de slimme kapitalisten en de domme arbeiders hun geven, — een klasse en partij die zoo kunstmatig macht krijgen, — zij moeten licht de slechtste middelen aangrijpen om hun macht te houden ¹⁾.

Dr. Kuyper, de leider der democratische Antirevolutionairen, van den Antirevolutionairen middenstand, de handlangster van het groote kapitaal, de onderdrukker der arbeiders, — de man die zijn macht heeft gekregen, omdat het groot-kapitaal hem noodig had en omdat tienduizenden arbeiders in Nederland te dom zijn hem en zijn partij te doorzien en zijn beloften vertrouwen, — die man met die kunstmatige macht, greep ook naar slechte middelen om zijn partij en zich die macht te doen houden.

Dat ligt in het wezen der partij en der middenklasse. Juist in de zogenaamd democratische landen als Amerika en Frankrijk komen dan ook deze kleine slechte middelen, naast de groote van het arbeidersbedrog en het dienen der machtigen, veel voor. Zij zijn slechts een klein, een onderdeel van de groote valsheid die deze partijen en klassen voortdurend begaan. De lintjeshandel, de handel in posten etc zijn slechts een heel klein deel van de dubbelzinnigheid, die het wezen der klassen en partijen is.

Klassen en partijen aan wie de toekomst is, omdat de Arbeid hun die geeft, — zij hebben het bedrog der arbeiders niet noodig, noch het buigen voor de machtige klassen of partijen. De Waarheid is hun wapen.

Wanneer de arbeiders op deze wijze het geval Kuyper zien, dan kunnen zij daaruit veel, zeer veel leeren.

H. G.

¹⁾ Zoo houdt ook b.v. de Russische Czaar en de klasse die hij vertegenwoordigt: het groot-grondbezit, zich nog slechts met kunstmiddelen staande. Zoo leeft in diepste instantie de geheele burgerklasse nog slechts van arbeidersbedrog.

Van de Afdelingen.

Groningen. De afd. besloot in zijn j.l. h.h. vergadering de kandidaten der S. D. A. P. te steunen en per advertentie bekend te maken. Daar we ditmaal, om de bekende redenen, zelf geen kandidaten stellen, beschouwden we de S. D. A. P. nog als onze vertegenwoordigers. Voorts verspreidde de afd. in 1000 ex. een manifest onder de arbeiders als «kennismaking», en onze uittreding uit de S. D. A. P. motiveerende.

F. L.

Amsterdam. Zaterdag-avond Huishoudelijke Vergadering van de Afdeling. Aller opkomst is dringend noodig. Het gaat o.a. om de aktie in II en III. De vergadering begint om 8 uur in Centraal.

Uit de Partij.

•Tot lid van het Partijbestuur werd gekozen L. de Visser in herstemming met Mr. D. van Eck.

Korrespondentie.

De verantwoording van ingekomen gelden geschiedt de volgende week.

Steunt de stakende glasblazers bij Regout. — Werkt met De Tribune op de Vergaderingen.